

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Р.к. №	754 - 04 - 93
Дата	19 / 10 2017 г.

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ

21
14

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО
ВЪТРЕШНА СИГУРНОСТ И
ОБЩЕСТВЕН РЕД
Г-Н ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 83, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме предложение за изменения и допълнения на законопроект за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи № 702-01-13, внесен от Министерския съвет на 22 август 2017 г.

1. В § 33 се правят следните изменения и допълнения:

а) в глава първа, т. 2 предложени нов чл. 7а се изменя така:

„Чл. 7а. Непридружените малолетни и непълнолетни лица се представляват в производствата по този закон от Дирекция „Социално подпомагане“ по местопребиваването им.

б) създава се т. 8а:

„8а. Създава се чл. 41а:

„Чл. 41а. На чужденец, на когото е наложена принудителна административна мярка по чл. 41, може да му бъде издаден Европейски пътен документ за връщане съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2016/1953 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 година за утвърждаване на европейски пътен документ за връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави и за отмяна на Препоръката на Съвета от 30 ноември 1994 г. (ОВ, L 311 от 17.11.2016 г.) по ред, определен с правилника за прилагане на закона.“

в) в т. 10, б. „Г“, ал. 13 се изменя така:

„(13) В случаите на чужденец с неустановена самоличност органът по ал. 1 след индивидуална преценка на принципите за пропорционалност и съразмерност може да издаде спрямо него заповед за краткосрочно настаняване в обособено за тази цел звено на специален дом за временно настаняване на чужденци за срок до 30 календарни дни за провеждане на действия по първоначална идентификация и установяване на самоличност и за преценка на последващите административни мерки, които е необходимо да се предприемат. Чужденци, за които се предполага, че са малолетни или непълнолетни, се настаняват заедно с

придружителите им в специални помещения. Не се допуска повторно настаняване на чужденец в обособено звено за краткосрочно настаняване в специален дом за временно настаняване на чужденци.“

2. В § 42 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашния текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

„(2) Параграф 33, т. 1 и т. 10, б. „г“ влиза в сила един месец след обнародването на закона в „Държавен вестник“.

МОТИВИ

Изменението на редакцията на чл. 7а в Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) е продиктувано от обстоятелството, че непридружените деца чужденци са обект на специални мерки за закрила от страна на дирекциите „Социално подпомагане“. Разпоредбата на чл. 15, ал. 7 от Закона за закрила на детето регламентира, че дирекция „Социално подпомагане“ може да представлява детето в случаите, предвидени в закон. Това налага в специалния закон какъвто е Законът за чужденците в Република България да се предвиди изрична разпоредба, която да гарантира представителство на тези деца. Липсата на правна уредба прави всички действия, предприети спрямо непридружените деца чужденци, незаконосъобразни. От друга страна защитата на правата на детето не може да бъде гарантирана, тъй като то фактически не може да участва в административните производства, в които то е участник, тъй като не може да формира правнозначима воля.

За всички деца, които се намират на територията на всяка една от държавите членки на Европейския съюз, трябва да се прилагат **подходящи гаранции**, включително на всеки етап от процедурата по предоставяне на международна закрила или процедурата по връщане. Понастоящем е налице нужда от засилване на редица основни мерки за закрила, по-специално по отношение на достъпа до информация, правното представителство, правото на изслушване, правото на ефективни средства за защита и извършването на мултидисциплинарни оценки за определяне на възрастта, съобразени с правата.

Представителството играе съществена роля за осигуряването на достъп до правата и за защитата на интересите на всички непридружени деца. Те могат да помогнат за изграждането на доверие с детето и да осигурят неговото благосъстояние, включително с оглед на интеграцията, в сътрудничество с други субекти. Представителите могат да помогнат също така за предотвратяване на изчезването на деца или превръщането им в жертви на трафик.

В Закона за убежището и бежанците се урежда въпросът частично, като същият се ограничава до законовото представителство на непридружените деца, търсещи международна закрила. Въпреки наличието на правна уредба за тази категория деца, практическото приложение на чл. 25 от ЗУБ създава редица трудности и правата им остават незащитени.

Създаването на чл. 41а в ЗЧРБ е продиктувано от необходимостта да се създаде ред за издаване на Европейски пътен документ за връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети страни. Задължението на Република България за издаване на този тип документ е разписано в Регламент (ЕС) 2016/1953 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври

2016 година за утвърждаване на европейски пътен документ за връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави и за отмяна на Препоръката на Съвета от 30 ноември 1994 г. (ОВ, L 311 от 17.11.2016 г.). В т. 10 от Регламента е предвидено, че той следва да хармонизира единствено формата, защитните елементи и техническите спецификации на европейския пътен документ за връщане, като преценката относно правилата по издаване на такъв документ се прави от съответната държава членка. Предвид факта, че съгласно чл. 8 от Регламента Комисията извърша преглед и докладва за практическото му прилагане в срок до 8 декември 2018 г., предвиденото допълнение на Закона за чужденците в Република България ще даде възможност на компетентните органи съгласно националното ни законодателство, които следва да издават този документ да имат законово основание да го правят.

Предвиденото изменение на ал. 13 на чл. 44 от ЗЧРБ се обосновава от факта, че полицейските органи, които идентифицират едно дете чужденец като непридружено, срещат трудности поради липсата на бърза реакция от страна на социалните служби, които би следвало да са водещи при преценка на най-добрия интерес на детето и вземане на решение за неговото бъдеще. В повечето случаи дирекциите „Социално подпомагане“ не изпращат социален работник поради практически причини: липса на свободен служител за спешна реакция, липса на транспорт, липса на свободно място за настаняване на непридруженото дете в услуга или институция за деца. Това води до нарушаване правата на детето, което не следва да бъде задържано в СДВНЧ към дирекция „Миграция“. Министерството на вътрешните работи няма функционална компетентност по отношение на извършване на чисто социални дейности каквито се явяват преценяването на най-добрия интерес на непридружени малолетни и непълнолетни чужденци и съответно настаняването им в структури на МВР. Спазването на висшия интерес на детето като основен принцип, прокламиран в редица правно обвързващи страната ни международни актове, може да бъде спазен като им се осигури сигурна и безопасна среда, както и оказването на необходимата грижа от специалисти с нужната професионална квалификация за работа с деца, а такива в домовете към дирекция „Миграция“ няма назначени предвид функционалната компетентност на дирекцията.

В контекста на миграцията децата са изложени на висок риск от насилие, трафик или експлоатация по миграционните маршрути, те могат да изчезнат или да се отделят от семействата си и поради това се нуждаят от специална закрила. Децата имат право на закрила в съответствие с приложимите разпоредби на правото на ЕС, включително Хартата на основните права на ЕС, и с международното право по въпросите на правата на детето. **Висшите интереси на детето** трябва да имат първостепенно значение при всички действия или решения, засягащи децата. Европейската комисия (ЕК) призова държавите членки да засилят мерките за закрила на децата мигранти, особено на непридружените. В момента всеки трети кандидат за убежище в Европа е дете и е под риск от тормоз, експлоатация, безследно изчезване и въвличане в престъпна дейност или радикализация. В тази връзка ЕК предлага определен набор от мерки на държавите членки като например още на съвсем ранен етап в работата с такива деца да се включват експерти по закрила на детето, както и да се създадат подходящи условия за прием на деца. Тези мерки на национално ниво могат да се изпълнят единствено с предаването на непридружените деца чужденци на компетентните органи от дирекциите „Социално подпомагане“, тъй като настаняването в домове за задържане на незаконно пребиваващи чужденци не може да гарантира в най-висока степен

спазването правата на детето в широк смисъл. Практиката в другите държави членки на Европейския съюз сочи, че децата мигранти, включително непридружените деца мигранти, не се настаняват в центрове за задържане. Принципът за най-добрия интерес на детето изисква да се прилагат алтернативни мерки за задържане, основаващи се на правата и на децата.

ВНОСИТЕЛИ:

...10.2017 г.